

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítattak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztviselői önkormányzat”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyiltér petítésora 10 kr.

Csáktornya, 1893. szept. 12.

Az új tanév újra az iskolába szóltotta a jövő reményeit, a haza leendő oszlopait. Ilyenkor mindenkinek, aki csak egy keveset is törődik az új nemzedékkel, eszébe jutnak azok a régi óhajások, hogy tanulogyermekeinket a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő hajlékba juttassuk és evégből úgy higienikus, mint paedagogiai szempontokból kifogás alá nem eső épületet emeljünk.

Évekkel ezelőtt főispánt, képviselőt megkértünk, hogy befolyásukkal az illető ministeriumokat megnyerjék annak a tervnek, hogy az összes állami és megyei hivatalok egy épületben, a mostani népiszkolában helyeztessenek el. Az illető ministeriumok készséggel egyeztek bele a város közönségének kívánásába. A közoktatási minister a polgári és elemi iskolát magába foglaló új épület számára saját költségén tervet is készített a város számára. Lelkes egyének karolták fel az ügyet.

De ez nem elég! Az épületet már látni szeretné a város közönsége! Látni szeretné azt a monumentális épületet, mely századokon át hirdeté a város jelen generációjának törekvését és áldozatkészségét! A város közönsége látni szeretné mielőbb, hogy sarja nem összezsúfolva, romlott levegőben hallgatja a vallás, a művelődés,

előhaladás tanait, hanem oly palotában, mely méltó Csáktornya város haladásához és megfelelő gyermekei neveléséhez fűződő reményeknek.

A hivataloknak a népiszkola mostani épületébe való koncentrálása és a polgári iskola mostani helyiségének bérbeadása által az új iskolaépület amortizációs költsége jelentékeny törlesztési alapot nyerne, mégis nagyra tartják az összeget, melybe az épület került.

Az igaz, hogy 60–70 ezer forintnyi kis népességű városnak nagy teher, de nem oly súlyos, hogy meg ne bírná! Ily czélnál nem lehet, nem szabad krajczáros politikát üzni, mert a város nem szegény. Megyénk városai közül majdnem mindegyik többet áldoz a tanügyre, mint Csáktornya. Sőt akárhány falu is aránylag nagyobb áldozatot hoz, mint mi. Kérjük az irónt elővenni annak, a ki nem hiszi! Tanügyi budgetünk nem haladja meg a 10 ezer forintot. Ez Csáktornyának nem sok. Aztán ki mondja azt, hogy az emelendő épület összes költségeit mi fizessük?! Rakjuk le mi az alapját az új iskolának; fizetni pedig segítsenek azok, akik most tanulnak benne és azok gyermekei. Ne építsünk a mai népességnek és igényeknek, hanem építsünk a jövőnek!

Városunk óriási léptekkel halad és emelkedik. Gondoljunk tehát az építésnél tíz, husz évvel előre egy a tanteremek tágas

volta, mint külső tekintetében, evégből 10–20 ezer forint többletet az építésnél ne sajnáljunk.

Ne halogassuk tehát az építést és ne üzzünk az építésnél garasos politikát! Ez legyen jelszavunk most, midőn e kérdés napirendre kerül!

Nyilt levél.

Tisztelt polgártársak! Kedves választóim!

Igéreteimet becsületesen, férfiasan teljesíteni szoktam. Soha sem felejttem el egyetlen ígéretémnél sem azt az igazságot, hogy ha igérni nehéz: akkor megtartani könnyű. Most, fájdalom, a legkönnyebb és nekem a legkedvesebb ígéretemet nem vagyok képes beváltani. Megígértem, hogy évenként legalább egyszer megjelenek kedves választóim körében. Az ideai parlamenti szünet alatt oly időben volt szándékom kedves polgártársaimat meglátogatni, amidőn már tul vannak a nagy mezei munkán, de aug hó 14-én súlyosan megbetegedvén, még több hétig a legnagyobb kíméletre van szükségem. Nekem fáj legjobban, hogy kedves választóim baráti szeretetének közvellen melegenél nem szerezhettem új erőt a küzdelemre. De az isteni gondviselés akaratában meg kell nyugodnunk! Remé-

A „Muraköz” tárczája

Az ember.

I.

Definitio.

1.

Az ember gép és a részek
Fej, törzs és végtagok.
Egymás között úgy működnek,
Mint csövek, csavarok.
Megáll a gép, ha kázánja meg eped,
Megáll a sziv, s meghalnak az emberek.
Az ócska vas, ez holtta lesz,
Az értékes, ez kárba vesz.

2.

Az ember a teremtőnek
Képe, hasonmása;
Nem különös a hívőnek
Csodásalkotása.
Test és lélek összeférnek méltókép,
Drága kincset így rejt sokszor a cseréj
A szép testben szeg a lélek,
Az emberek így itélnek.

3.

Plátónak embere:
Egy tollatlan állat;

És ő ezért leve
Günytárgya korának.
Mégis legtöbb embert manap
Csunyául megkoppasztanak.
S ki hirtelen pénzhez jutott:
Azt mondják megtollasodott.

4.

Darvin sem hizeleg nagyon:
Szerinte őszünk a majom,
Nagy semmiség a mindenség,
A magas ég csak pusztá lég.
Nem lett teremtve semmi,
Csak származott fajtól a faj;
Van példa is ezernyi,
Bizonyíték nincs — az a baj!

II.

A fej.

1.

Forró kaos az emberi fő
Sohasem tudjuk benne mi fő.

2.

A fej bérház,
Érzék, vágy, akarat
Mind egy földél alatt
Itt benn tanyáz.

Minden közös,
Lelkünk a háziur;
De ha a test kimul:
Nincs örökös.

Nincs nagy dolga,
Őt szolgálja van,
Kiket minduntalan
Küld balra, jobbra.

3.

A természet gúnyt űz velünk,
Ruhával látja el fejünk;
Ki tudja! hátha intő jel,
Hogy az ész mezzel lássa el
A testnek többi részeit,
Melyek szolgálait képezik?

III.

A haj.

1.

Tudós urak szerint a haj színezete
Lelkünk jelleméhez vivő nyitott kapu.
A barna, a szőke, vörös és fekete;
Hideg, vig, tüzes vagy méla véralkatu.

2.

A szőke haj mindig ritkább,
Pusztulását bizonyítják.
Mondják szende
Minden szőke;

De a régi szőke fürtű gallok
Elmultak és velők véres harcok.

3.

Sötét éjszínű hajazat
Bárki előtt tetszést arat.

lem, nem sokára viszont látjuk egymást és lesz alkalmam a csaknem korszakos jelen-
 .össégű politikai helyzet és a választókerület
 jogos érdekeinek érvényesítése felől nyilat-
 kozni. Addig is őrizték meg becses emlé-
 keikben, a ki hálával és szeretettel van el-
 telve Muraköz derék polgársága iránt, s a
 ki a legnagyobb szerencsésének tartja, hogy
 épen a lovasias, magyar érzelmi Muraközt
 képviselheti az országgyűlésen. Isten ve-
 lünk! Eljén a haza! Eljének tisztelt választó
 polgártársaim!

Kelt B u d a p e s t e n, 1893. szeptem-
 ber hóban.

Dr. Wlassics Gyula,
 a csáktornyai választókerület ország-
 gyűlési képviselője.

Felhívás a muraszombati járás hazafias értelmiségéhez.

E szép Magyarhazát, melyet őseink vérről
 szereztek számunkra, — annyi balszerencse, —
 századok dúló viharai között is a magyarok
 Istene, a nemzet szívós életereje, a nagy idők
 szülte jeleseinél lángelméje, vitéz karja megvédte
 az elpusztulástól. Sőt, mint a vihar megisztítja
 a levegőt, úgy a nagy veszedelmek megdzették
 e nemzetet. Az országos csapások után, mikor
 ellenségeink már-már végromlásunkat lesték, —
 a magyar nemzet phónixként kelt újabb életre,
 erőre, öntudatra. A gondviselés különös kegyel-
 méit kell látnunk az annyit hányatott nemzet
 sorsában, hogy megérthettük, miszerint ma a
 magyar nemzet ezer éves fenállásának megünne-
 plésére készülhetünk. De mint a viharedzett tölgy-
 nél, — melynek büszke koronája századokon át
 megküzdött a szélvész dúló erejével, meglepetve
 vesszük észre a törzsen ragódó szű titkos rom-
 bolását, mely létét lassu halállal fenyegeti: úgy
 a magyar nemzet életfáján is ma, a nemzeti nagy
 epocha küszöbén megdöbbenve látjuk, miként
 törnek ellenünk a sötétben titkos, tekervényes
 utakon haladó álnok ellenségeink, hazaáruló
 nemzetiségeink. Széltében kétségbe vonhatlan
 jeleivel találkozunk a már nagyon is előre hajadt
 aknamunkának. — Az előbb még sötétben lap-
 pangó nemzeti törekvések csak itt-ott adtak
 magukról életjelet, melyre a nemzet nagy több-
 sége jó formán ügyet sem vetett. E közhözny láttára

vérszemet kapva hazánk ez ellenségei már nyil-
 tan is felütöttek fejüket s mindnyájunk előtt is-
 meretes, hogy napról-napra mily arczatlan vak-
 merőséggel bujtogatnak ellenünk a lázítás min-
 ténlegyverével.

A zsarátnok, mely eddig a lappangó tüzet
 elfedte, már-már lángolni kezd. Elérkezett az idő,
 mikor a magyar haza ellen való halálos bűn
 volna e veszedelmes jellemségekkel szemben to-
 vábbra is tétlenül nézni a fejlődő eseményeket.
 A haza minden igaz fiának szent kötelessége oda
 hatni, hogy a baj nagyobb mérvű elharapódzását
 lokalizáljuk ott, ahol az még nem nagy. — meg-
 őrizni a maszlagtól azt a talajt, mely megter-
 tőztetve még nincsen. — E tudatban már évekkal
 ezelőtt megmozdult a magyar társadalom, hogy
 teljesítse hazafias kötelességét. De be kell lát-
 nunk, hogy a [társadalom eddig kifejtett ereje
 megközelítőleg sem elégséges a feladat nagysá-
 gához. Mindnyájunk együttes erejére van szük-
 ségünk addig is, míg az államhatalom a maga
 erejét is latba nem veti, hogy a magyar társa-
 dalommal karöltve gyökereiben vágja ki a nem-
 zet testéből e kelevényt.

Ebben a szent meggyőződésben járásunk
 jobbjai is már régen belátták, hogy nekünk is
 tennünk kell; tennünk pedig annál is inkább,
 mert a muraszombati járás is hazánk exponál-
 tabb pontjai közé tartozik. Igaz ugyan, hogy já-
 rásunk intelligenciájának hazafias szelleme, vend
 népünk józan s a magyarral rokonszenvező ter-
 mészete távol tartották tőlünk a bajt; — de ne
 feledjük, hogy változhatnak az idők, ragadós a
 járvány s így önmagunk és a haza iránt tartozó
 kötelességünk a bölcs előrelátás. Mindnyájunk
 feladata vend népünk között a hazafias érzést s
 a magyar nyelvet terjeszteni, s hogy ezt minél
 nagyobb mérvben tehesük, járásunk társadal-
 mát e hazafias aktió számára meg kell nyerni.

Ha oly nemzetiségek között, melyeknek mű-
 velődésük alapjául szolgáló saját irodalmuk van,
 kívánatosnak, sőt szükségesnek mutatkozott a
 magyar közművelődési egyesületek megalakítása,
 — mennyivel inkább szükséges az vidékünkön,
 vend nemzetiségű polgártársaink között, kiknek
 nincs saját nyelvű irodalmuk s művelődésük alap-
 jául csakis a magyar irodalom szolgálhat!

Hogy tehát vend népünk a kultúrában lép-
 ést tarthasson edes hazánk többi lakosaival, első
 sorban nyelvében magyarrá kell tennünk. Két
 évtized óta nagy haladás történt e téren. Jára-
 sunk minden iskolája már magyar tannyelvűvé
 vált. Ez azonban nem elég. Csupán csak iskolai
 nevelés és oktatás által nem eszközölhető teljes
 mértékben az általános népművelődés, mert a
 népiskola annak csak az alapját veti meg, mics

aztán továbbképzésnek kell következni s e haza-
 fias munkában a vidék összes értelmiségének váll-
 vetve együtt kell működnie.

Tettünk is e célból már lépéseket, de meg-
 győződünk, hogy ez idő szerint nem egy oknál
 fogva csak a kellő tapintat és körültekintés; mel-
 lett valósíthatjuk meg szándékunkat.

E meggyőződésünkhöz képest határoztuk el,
 hogy a járási tanítókör, mint testület veszi ke-
 zébe az ügyet s tanítókörünk keretében megala-
 kijuk a magyarosító és közművelődési szakos-
 tályt. Ha azután a társadalmi viszonyok s az
 idők erre alkalmasak lesznek, innét mint önálló
 egyesület válhat ki, mint magyarosító törekvé-
 seinknek hatalmas faktora.

Milyen tisztelt urak! Szemünk előtt folyt le
 a legutóbbi évtized, — közvetlen közelükben ta-
 pasztalhatták járásuk kulturális fejlődését, —
 a hazafias érzés és a magyar nyelv terjedését, —
 Önzetlenül megíérlhetik, hogy e haladásból mennyi
 illet minket, — tanítókat. Mi nyugodt lélekkel
 allunk Önök elé, mert lelkiismeretünk sugja, hogy
 megtettük hazafias kötelességünket s ezáltal is
 hű letéményesei fogunk lenni a járás bizalmá-
 nak. Nem is a magunk, de a haza számára kér-
 jük azt a bizalmat és támogatást, melyben eddig
 is részesültünk, de melyre ezáltal még nagyobb
 szükségünk van.

Önökhöz, járásunk hazafias értelmiségéhez
 emeljük fel szavunkat, hogy azt a támogatást,
 melyre bizon számíthatunk, kegyeskedjenek kimu-
 tatni az által, hogy f. évi október hó 4-én, Csend-
 lakon tartandó tanítógyűlésünkön becses megjele-
 nésükkel a magyarosító és közművelődési szak-
 osztály megalakulását lehetővé teszik. Lépjen be
 ebbe járásunk minden magyarosító férfi, hogy
 ott egymással kezét fogva, rang, osztály és fe-
 lelkezeti különbség nélkül munkálkodjunk a haza
 javára.

Czélunk járásunkban a magyarosítást széle-
 sebb alapokra fektetni, a magyarosítás eredmé-
 nyét biztosítani, az iskolában az egyházi énekeket
 egyöntetűen tanítva, ennek révén az iskolát az
 Isten házával természetes kapcsolatba hozni,
 szóval a magyarosítás czéljából minden arra ki-
 nálkozó eszközt felhasználni.

Nagy idők előtt allunk, nem tudjuk mit rejt
 méhében a jövő! Az események azonban ne ta-
 láljanak bennünket készületlenül, — egy szívre,
 lélekké sorakozzunk a kibontott zászló alá s
 így: ha Isten velünk, ki ellenünk! Törpüljön el
 köztünk minden emberi gyarlóság s csak egy
 szent czél lebegjen szemünk előtt: a haza min-
 denek fölött!

Még megjegyezni kívánjuk, hogy gyűlésünket
 megelőzőleg, mivel e nap fölséges királyunk név-

Mondják minden barna
 Jellemszilárd volna.
 Szép e haj és izlésszerű,
 Ha lényes, hosszú és sűrű.
 6.
 Óshagyomány szerint a vörös hájzat,
 Miért? azt nem tudni, gonoszságra mutat
 Pogány vörös gyerek
 Föl sem neveltetett.
 Egyiptom lakója, China czopfos népe
 Mint bika megborad a vörösre nézve.
 5.
 Kit nem hat meg a tisztelőt,
 Ha lát galambösz firtöket?
 Ószhaj a tisztelőt jele,
 Az ifju harcban áll vele.
 Az agg büszkén mutat állja,
 Abban ismer önmagára.
 6.
 Szent volt az eskü mindenek fölött,
 Ha a görög hajára esküdött,
 Apollónak ifjak s arák
 Fürtöket fölálódzák;
 S a germán nők hosszú aranyhaja
 A római oltár disze vala.
 IV.
 A homlok.
 1.
 A homlok nyílt, szabad,
 Az éber gondolat,
 S az öntudat szintén
 Honol fölületén.

2.
 Az ifju homlokán,
 Ha ránczot látsz talán:
 Tiszteld e jelt,
 Melyről fönkelt
 Nemes érzelmek
 Letükröződnek.
 2.
 Hosszu, sűrű mély barázda
 Sulyos gondok állal szántva
 Résztvételt kelt a szivekbe'
 Tisztos agnál látjuk ezt így
 Ha az élet megviselte,
 Ránczai az erényt jelzik.
 V.
 Az orr.
 Szép a szép orr, ha rút, még nem annyi,
 Csak ne tudnák csúnyán fintorgatni!
 Sok ember meg, ha nem volna orra,
 Nem ártaná magát sok dologba.
 VI.
 A szem.
 1.
 Ábrándos szem, oh mennyi kéj van benne!
 Mintha egész tündérvilág lenne.
 Nézzük hosszan, nézzük elmélázva,
 S amit látunk, az csak egy sugárka;
 De ebből is miljom érzelem kel
 Hosszantartó, bűvös élvezettel.
 2.
 Fekete szem, ragyogó sötét szem!
 Bele néztem, egyszer megkísértem.

Jól ütött ki, sikerült a próba,
 Áhitattal emlékszem meg róla.
 Fekete szem, fekete szempilla
 Erős lényed szemem alig bírja.
 3.
 Kerekre nyílt tüzes szem,
 Be gyönyörű, Istenem!
 Gyógyít, sebez, mosolyog,
 Boldogság, szerelem honol ott.
 Ha rám tekint beszédes,
 Ha el fordul sötét lesz;
 Boldogságom jár vele,
 Szivem is, lelkem is fáj bele!
 4.
 Szép kék a szem csillaga,
 Olyan mint a menny maga;
 Borút derű váltja fel,
 Fölvidul rá a kebel.
 5.
 Ezeremester a szép szem:
 Dorgál, tanít, dicsér, büntet;
 Beszélget is édesen,
 S elárluja érzelmünket.
 6.
 A szelid szem bátorit,
 Szép marad örökre;
 Hajlott korban a mindig
 Ifju lélek tükre.
 Havas Antal

napja is. — a csendlaci templomban fél 10 órakor magyar szónoklattal egybekötött magyar isteni tisztelet is lesz.

Alázatos kérésünket megújítva, maradjunk hazafias üdvözléssel

A tanítókor megbízásából:

Takács R. István Kondor Ferencz Vucsak Sándor.

Különfelek.

— **Dr. Schmidt József** földmíveléstudományi miniszteri tanácsos, az orsz. lötenyésztésügy vezetője és Svastics Benő főispán urak ő méltóságai több lötenyésztési közeg és szakértő kíséretében e hó 21-én Csáktornyára érkeznek, hogy másnap megtekintsék a szent-ilonai lóvásárt s itt a muraközi nóri fajú lovak ára és vásárforgalmáról tudomást szerezzenek. 23-án pedig Csáktornyán díjazással egybekötött lövizsgálatot tartanak, mely alkalommal a milleniumi kiállításra érdemes növendék lovak is lehetnek ki fognak választani. Ő méltóságainak személyes megjelenése újabb jele lötenyésztésünk iránt tanúsított meleg érdeklődésüknek. Felhívjuk vidékünk lötenyésztéssel foglalkozó gazdáit, hogy minél számosabban mutassák be lovaikat.

— **Estetics Jenő** gróf ur e hó 11-én a déli vonattal több heti itt tartózkodás után szembaját orvoslandó Bécsbe utazott. A gróf ur a vonat megérkezéseig részint a főispán ur, részint titkára Szilágyi Gyula társaságában töltötte idejét.

— **Főispán ur** Ő méltósága e hó 11-én Csáktornyára érkezett, hogy személyesen értesüljön a városunkban és vidékünkön elhelyezett és kereszti vonult katonaság elhelyezésének mikéntjéről s itt tartózkodásuk részletéről Ő méltósága ez alkalommal megtekintette a szolgabírói hivatalt s a déli vonattal haza utazott.

— **Dr. Wlassics Gyula** a csáktornyai kerület orsz. képviselője, ki lapunk mai számában nyílt levelet intéz a választókerület közönségéhez, torokbaját gyógyítandó Ischlbe ment. Képviselőnket azonban — amint őszinte részvétellel értesülünk — súlyos baj érte, mert Ischlben difteritist kapott s ennek átása alatt áll ma is, mert teljesen elrekedt. Orvosai feltétlen hallgatást ajánlottak s torokbaját most Balatonfüreden gyógyítják. Mielőbbi teljes gyógyulást kívánunk szeretett képviselőnknek!

— **Az áll. tanítóképző** tegnap tartotta Veni Sanctát és a tanév megnyitását, melyen a fegyelmi és rendszabályok felolvastattak és megmagyaráztattak. A megelőző napokon tartattak a felvételi, javító- és magánvizsgálatok. A növendékek létszáma 96. Az intézet épületének ez idő szerinti kibővítése elkészült, 52 növendék nyert bennlakást és 70 bennékeztet.

— **Kürtítés.** A Csáktornyán és vidékén a múlt héten megtartott hadgyakorlatok alkalmával a katonaság által a mezőkön okozott károk becslési eljárása befejeztetvén, az összes kár 1746 forintban állapított meg. Ebből 1637 forint az uradalomra, a többi a kis gazdákra esett. A kárt a katonaság nyomban kifizette.

— **Mura-Csányban** múlt napokban leköszönés folytán üresedésbe jött kántortanítói állásra egyhangulag Buday Sándor mura-csányi tanító a csáktornyai áll. tanítóképző volt növendéke lett megválasztva s ez állásában a szentszék által meg is erősített.

— **Tűz.** Dráva-Sz.-Mihály községben e hó 14-én d. u. 5 órakor tűz ütött ki. Leégett 5 ház és több melléképület. A tüzeset okai valószínűleg a gondatlan szülők, akik a szent-keresztii bucsura menvén, gyermekeiket felügyelet nélkül otthon

hagyták. Az épületek a fészolgabíró ur buzgólkodása folytán biztosítva voltak. Dícséretet érdemelnek a szomszéd községek, melyek fecskendővel siettek segíteni a bajban lévő községeknek. A kár 2858 forint, melynek legnagyobb része megtérül.

— **Gyászír.** Pavlesics János zágrábi kanonok, nándorfehérvári püspök, aurániai perjel s a magyar főrendiház tagja e hó 11-én reggel 79 éves korában meghalt. Pavlesics már régebbi idő óta betegeskedett. Daczára ennek, halála órájáig tevékeny volt s ügyeit még betegben is maga vezette. Pavlesics püspök 1814. évi december 27-én Károlyvárosban született, itt végezte középiskoláit, a bölcsészeti és theologiai fakultást pedig Zágrábban. 1837-ben a k. nemzeti konviktus prefektusává nevezték ki, 1838-ban pedig pappá szentelték fel és a zágrábi Szent Márkus plébániánál káplán és német hitközönlő lett. Két évvel későbbben Károlyváros plébánosnak választották meg s nem sokára káptalani kanonok lett. Haulik bibonok-érsek, Zágrábban való időzése alatt megismerkedett Pavlesicscel, ki 1858. oldalkanonokjává tett. A tanügyi terén szerzett érdemei elismerésül a harmadosztályú vaskoronarendet nyerte; e mellett nem sokára a káptalan dékánja az összes alapítványok prefektusa és végre prolektor lett. Kevésivel Mohálovics József zágrábi érsekké történt kinevezetése után provikárius, majd 1871-ben belgrádi püspök lett. Kralj püspök halála után 1878-ban aurániai perjel lett; ezenfelül érseki generális-vikárius és szentszéki elnök. Méltóságánál fogva tagja volt a főrendiháznak s mint aurániai perjel a horvát tartománygyűlésnek is.

— **Tanítóválasztás.** A mura-csányi üresedésben volt harmadik tanítói állásra aug. hó 10-én Krébez József okl. tanító választotta meg.

— **Hirtelenhalál.** Szetnik Mórincz 35 éves alsó hrácsáni lakos e hó 10-én reggel a hodosán-alsó hrácsáni utvonalon összeesett és rögtön meghalt.

— **Uj káptalani helynök.** A zágrábi főszékesegyházi káptalan e hó 14-én nagy szótöbbséggel Gugler Pál kanonok címzetes püspököt választotta meg a zágrábi főegyházmege káptalani helynökévé.

— **Megyei hírek.** G r ó f D e y m Nándor 6000 frtos alapítványt tett a lescenye-tomaji kjsdedőv javára. — A keszthelyi balaton-sz-t-györgyi h. é. vasút augusztus havi bevételé a személy, podgyász, gyors és teheráru után összesen 3665 forint volt. — Keszthely városa 10 drb. 20 koronás aranyat ajánlott föl a pécsi honvéd huszárok löversenyére díj gyanánt. — Nagy Kanizsán csak azon esetben építik fel a czukorgyárat, ha a kanálisok naponként 300 000 hlt vizet adhatnak; ez iránt most folynak a vizsgálatok. — Kis-Kanisza elszakadni készül N-Kaniszáttól. Holló Lajos orsz. képviselőt kérte föl a község ügyvédül. — Remete Géza, letenyé orsz. gy. képviselő e hó 24-én, Hévízy János, nagykanizsai orsz. gy. képviselő pedig okt. elején tartja beszámoló beszédét. — Károly Lajos főherceg, mint a magy. orsz. vörös kereszt-egyesület vezetője elismerő köszönetét nyilvánította Keszthely város közönségének, hogy háboru esetén 100 sebesült ellátását ajánlotta föl az egyesületnek.

Budapesti levél.

A folyton épülő, szépülő Budapest egyremásra szaporodik diszes palotákkal, bérházakkal, de szaporodik a fogyasztó közönség igényeit mindjobban kielégítő kereskedelmi helyiségekkel és üzletvállalatokkal is, melyek közül ez alkalommal néhány kiváló czéggel ismertetjük meg t.

olvasóinkat, hogy alkalmi szükségleteik fedezésére oda fordulhassanak.

Az őszi idény közeledésének egyik ismeretetője a magkereskedők árjegyzékének megjelenése. Az első nemcsak a megjelenésben, hanem minden tekintetben Frommer A. Herrman a utóda őszi árjegyzéke, mely már kezekhez is eljutott. E régi, megszerte legjobb hírből álló magkereskedés, mely félszázados fenállása óta a legmagasabb elismeréseket és kitüntetések nyerte, valóban méltó arra az általános, feltétlen bizalomra, melyben az előkelő és gyakorlati tapasztalatokkal bíró gazdálkodó közönség által szakadatlanul részesítettik, mert cözének szigorú alapelve, miszerint csak kipróbált, teljesen csiraképes magvak szolgáltatnak ki a legutányosabb árakon. Tisztelet ölvélsőni figyelmét azért hívjuk fel különösen ezen régi jóhírnevű magkereskedésre, hogy ezen iránybani szükségleteik fedezésére oda forduljanak, mert az utóbbi években nagyon elszaporodott a megbízhatatlan vállalkozás ezen a téren, s czifra, képrázlatot árjegyzékekben hangzatos frázisokkal ajánlót magvak igen sokszor arra a szomorú tapasztalatra vezettek, hogy aki ocuot vet az azt arat. A Frommer A. Herrman a utóda czég a nála megrendelt magvakat saját költségére megvizsgálta a magyar királyi magvizsgáló állomáson, mielőtt elszállítaná, s így ki van zárva, hogy onnan csiraképtelen vagy seletjes magvak kerüljenek ki. A Frommer A. Herrman utóda magkereskedése és kertészeti telepe legnagyobb a fővárosban, s berendezése ugy szakszerűség, mint tökéletesség tekintetében teszi lehetővé, hogy minden irányban a legjobban szolgálhat megrendelőinek. A czég főraktára: Budapest, V. Tükör-utca 5. sz. vagy fiók üzlete az Andrássy-ut 1. szám alatt, kívántra készségesen és díjmentesen megküldi őszi árjegyzékét, valamint gazdag tartalmu nagy tavaszi főárjegyzékét is, csak egy levelező lapon kell azt kérni.

Kertész Tódor műiparáruk tárháza, (Dorotya-utca 1. sz.) minden idényben a legnagyobb választékban szolgáltatja a szükséges cikkeket és gyakorlati eszközöket, s a czészerű valamint kellemes árározakozást nyújt ujdonságok mindig nála találhatók legelőször. Az őszi idény alkalmából különösen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe a „Rapid” gyorsorralt Bunzenlángot, ára 1 forint, továbbá csinos cognacos készletet angol ezüstből 259—550 íg. Igen czészerű az az amerikai biztonsági borotvázó gép, ára csak 6 forint, valamint az aranyozó folyadék, ávegeje 80 kr. Casinok és társaskörök részére igen czészerű ujdonság a celluloidból készült biliárd golyók melyeknek különös értéket kölcsönöz, hogy romlás esetén könnyen kijavíthatók, ára 3 db 10 forint. A tanidény közönségben különösen figyelembe ajánljuk az iskolai és magánoktatáshoz való cikkeket nevezetesen iskolatáskákat fiuk számára hátán hordható szíjjakkal, vászon vagy bőrből, 1.60—3 forint, leánykák számára vizmentes vászonból 80 krtól 1.75-ig, bőrből 2—3 forint. Biztonsági zsebbeli tintatartó kettős zárral 30—80 krig. Toll-és mindennemű íróeszköz a legnagyobb választékban. A vadászati idény is beállt, s aüg van vadászember, kinek valamire szüksége ne volna s nincsen olyan, a mi Kertész Tódor áru-csarnokában található ne volna; a vadász-fegyverek legnagyobb választéka, a legjobb gyartmányok és a legutányosabb árakon; töltevények vadásztáskák, vadászkulacsok, vadász- és lovasgarnásnik, berendezett pinczetek, vadász-évkészlet, vadász tüszerszám, vadász fapipa, kört, sip, kutyakorbács és minden más vadász-eszköz. Ajóvágó eszközök és az istállófelszerelések kiemeljük a díznóbőrből készült angol nyerget, ára 15—25 forint; a löszörnyiró-ollo ára 3—5 forint; istálló lámpás olajra vagy petróleumra 1.70 forint. Az utazni szándékozókna különös figyelmébe ajánljuk a kézi bőrdöbket, különféle nagyságban, 9 ftről 30 ftrig, uti táskákat 4 ftről 50 ftrig s mindennemű uti eszközöket. A közeégi előjárók szükséges cikkei: a községi dob, nagy és rézödalú, vallszíjjal 15 ftrig, postatáska erős bőrből vallszíjjal, ftr 6.50—10.50-ig; éjjeli ór kürt rézből vagy sárvából 1.50—10 ftrig; földmérés szallagok 1—8 ftrig. Kertész Tódor áru-csarnokának mesés gazdaságáról csak halvány fogalmat adhattunk a felsoroltakban, s hogy a vidéki közönség megköszönetlően tájékozhasna magát arról legczészerűbb, ha egy levelező lapon kéri a czég képes nagy árjegyzékét, az mindenkinek ingyen és díjmentesen küldetik meg. (Vége köv.)

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržavaju noćnih, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajitara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki otijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Narodno gospodarstvo.

Zakaj raste zlatni prid (azio)?

„Berl. Bör. Ztg.“ dobil je iz Beča izvestje, komu je bitni sadržaj ov: Vu ovom času, kad je tečaj (kurs) markah postigiel visinu, kakove nije imel od aprila 1888., osobito je zanimivo znati, koliko Austro-Magjarska monarkija duguje inozemstvu (drugim orsagom) vu zlatu. Odovud se more videti, o kakove poteškoće zapinje regulacija valute i koliko interesev treba inozemstvu vsakoga ljeta platiti.

Četrdeset i pet vrstih (felih) vsake fele obligacijah i prioritetah iznosi dugovinu vu zlatu od 2.422.269.090 forinti. Na ovo kapital (glavnicu) plaća se od 2 do 5% interesev vu ukupnom godišnjem iznosu od 90,570 204 for. vu zlatu. tojest uz današnji azio od 24%, (19% relacioni azio i 5% novi azio (prid) 112 milijunah forinti vu austrijanskoj papir-vrédnosti.

Ali to nije vse. K tomu još valja pribrojiti dividende akcijam, koje glase na zlatu. Glavnica (kapital) ovih dionica iznosi 278,935.400 for., a potrebne dividende 8,563.443 for., po cem se gornje svote povekšavaju na 2.701.204.490 for. i 99,133.647 for. prez znatnih svotah, potrebnih za amortizaciju. Vu okruglom je anda broju potrebna svota za kamate od 100 milijunov forinti vu zlatu, ili od 124 milijuna forinti vu papiru.

Na prigovor, da morti nisu vse austro-magjarske zlatne obveznice (obligatorije) i prioriteti vu inozemnih rukah, već da se velik broj nahadja i domaj, mora se žalibože priznati, da je ogromna većina zlatnih obveznicah smještena (spravljena) vu inozemstvu, a samo najmenji del domaj.

Vu valutnoj enqueti n. pr. priznal je prezeš austro-magjarske orsačke željeznice, da je 96% obligacijah ove željeznice, koje iznose oko 360 milijunah forinti vu zlatu, vu stranskih rukah. Pojedini austrijanski prioriteti i buštjehradski zlatni prioriteti pako nje nenotiraju vu bečkoj barzi, već vu Berlinu. Napokon je poznato, da vu Njemačkoj (Qrajzkoj) oko hodi mnozina austro-magjarskih papirah, koji neglase na zlatu, ali se ipak imaju smatrati obvezama.

Iz ovakve prilike jasno je, da Austro-Magjarska treba prez amortizacije na godinu oko 124 milijune forinti vu zlatu za interes vu inozemstvu, čemu još pridohadjaju velike svote za dugove vu papiru i srebru ter se godišnja potreboća povišuje na 150 do 200 milijunah forinti, dok je višek izvoza nad uvozom ljeta 1892 iznosil samo 98 mil. for. vu papiru. To je i glavni zrok, zakaj austrijanski zlatni prid (azio) raste, kaj si vnogi nemreju raztolnačiti.

Odperti list.

Poštuvani domorodci! Dragi moji zbiraci!

Obećanje moje navaden sem pošeno i muževno obdržati. Nigdar, niti pri jednom mojem obećanju ne pozabim onu istinost, da ako obećati je težko: onda obdržati je lehko. Vezda žalibože! najlehkeše i meni najdragše obećanje nemrem zadovoliti! Obećal sem, da budem svako leto barem jedenput pohodil moje drage zbiraoče. Vu letošnjoj vakaciji orsačkog spravišća, vu takvoj dobi bilo mi je nakanjenje moje drage domoročce pohoditi, kada su vre dokončali veliko poljsko delo, ali 14-ga augustusa jako sem zbetežal, zato se moram još više tiječno čuvati. Mene boli najbolje, da pri prijateljskoj i vrućoj ljubavi mojih dragih zbiraočev ni sam bil mogućen si priskrbeti novu moć na borbu. Ali vu volji providnosti Božje moramo ze podvrci. Ufam se, da se na skoro vidimo i imel budem priliku se izraziti o znamenitih političkih položajih i o pravih odnošajih zbiraočkog kotara.

I do ti čas zadržite vu vrédnim spomenku onoga, koj je s zahvalnostjum i ljubavjum napunjen prama vrédnim medjimurskim domoročcem, i koj si za najveću sreću drži, da ravno vitežko, magjarskog čutenja Medjimurje zastupa vu orsačkom spravišću!

ZABAVA.

I.

Herczeg (Fürst) i vrtlar.

Zanimiva je istinska pripovedka od pokojnoga pražkoga nadbiskupa, kneza Schwarzenberga i njegovoga vrtlara Jožefa Lusuma, koju sam od sina rečenoga vrtlara, kakti još bivši dijak u Solnogradu, pripoviedati čul.

Dok je još pokojni kardinal mali dečec bil, te se po parku svoga otca herczega Schwarzenberga s loptom (sim tam skacuć igral, znal mu je vrtlar Lusum liepoga cvietja natrgati, vienčeca spleati, kiticu za škriljak z gumbošnicum pripiečiti i svakojačke igračke iz dreva ili iz papira napraviti tak, da je mali herczeg vrtlara svojega otca tak obljudil, da mu je prvo dielo u jutro, kad se je stal, bilo na vrt oditi i vrtlara poiskati, nebili mu opet čez noć kakovu igraću iz črlenog papira stvoril. Vrtlar je onda maloga dečeca na rukah okolo po vrtu nosil, sve mu kazal a nazadnje liepu kiticu cvietja napravil.

Ovak je mali herczeg vrtlara dan na

dan rajsi imal i potlam, kad je već u školu hodil, znal je za vrtlarovo zdravje se opitati.

Z vremenom — kak već na tom svietu sve ide — umre stari herczeg Schwarzenberg, a mladi je već u Beču bil za svećenika zaređen te nastupi nasliedno pravo u titulušu, postane herczeg i k tomu dobi još sadanje imanje nadvojvode Ludvika Viktora, Klessheim, pol ure od Solnograda udaljeno. Tu je liepi veliki grad i veliki zverinjak i liepi veliki park i vrt, koje ovo dvoje zadnje je nad sobom imal stari nam poznani vrtlar Jožef Lusum.

Herczeg Schwarzenberg je potlam postal nadbiskup Solnogradski, bil je onda trideset i tri liete star, a nekoje lieto zatim je postal nadbiskup pražki. Pošto pražki nadbiskup ima na godinu samo 400.000 f. dohodka, dočim ga solnogradski 900.000 f. ima, to je jasno, da se herczeg Schwarzenberg nije radi boljšeg dohodka u Prag dal pre mestiti, već zato, jer je u Českoj imal veći diel svojih imanjah, pak — kak je sam znal reći — da se nebu imal tak daleko voziti, kad bu moral iti kojega tiszartova spotat.

U tom vremenju je naš vrtlar Lusum još sveudilj bil vrtlar u Klessheimu, ali da-

kako već prilično star, samo stari se ipak u podlogu nije hotel dati, nego je služil, kak je mogel.

Ondešnji pak provizor (tiszttartó) bil bi rad jednoga mlajšega imal, koj bi još k tomu njegovu sobaricu za ženu bil vzal, pak je s toga pričel staroga vrtlara podkapati i u Prag herczegu raznovrstne tužbe proti njemu zpšuvati, ali herczeg, koj je vrtlara još od svoje malosti imal rad, hitil je sve tužbe u koš te provizoru niti odgovor nije dal a još menje vrtlara u penziju del.

Sad se najedan krat tiszttarto domisli i puklo kud puklo, baš bu na debelo lagal. Napiše on anda herczegu u Prag tužbu, u kojoj vrtlara Lusuma tuži, da ne samo što je već star, pak nemre svoje dužnosti zvršavati, nego se je još i pijanščini povdal, pak sada onih šest veder pive, koje za deputat dobi, do Aprila već zpije, a onda hodi u bližnji Valo ili Solnograd u krčmu, tam se svaki dan napije i onde opet drugi dan nije za nikaj te ovak vrt propada.

Na ovu tužbu, koja je mozbit već dešeta bila, komaj jedankrat dojde od herczega odgovor, ali taj odgovor je bil čisto kratki. Na drugoj strani tužbe bilo je jedino od same herczegove ruke napisano: da buduć vrtlar Lusum svojih šest veder pive

Bog s nami! Živila domovina! Živili moji poštovani domorođci i zbiraci!

Vu Budapešti, meseca septembra, 1893.

Dr. Wlassics Gyula,
ors. ablegat čakovečkog zbirnog kotara.

KAJ JE NOVOGA?

Dr. Wlassics Gyula.

Naš vredni ors. ablegat je vu Ischl zvanom kupelišču zbetažal. Diferitis zvanu gutni bol je dobil, pak zbog toga mora se čuvati svakoga govora. Vezda je njegovo velemožnost, naš ablegat vu Balaton Fűredu, gde ga vraćiju. Srećno ozdravljenje mu želimo!

O g e n j.

Ogenj je bil 14-ga odvečer vu Dráva Sz. Mihályu. Zgorelo je 5 hiž i više gospo. derstvenih stanjah. Ognju su brzčas deca zrok uvala. Lepo je bilo, da su iz bližnji selah ognjogasci s špricajkami se žurili gasit.

Put Njeg. Veličanstva vu Galiciju.

Njegovo Veličanstvo cesar i kralj venec. Jozef odputoval je 2. septembra ob 10 vur 15 minut pred poidan iz Isla k velikim vojnim vježbam (manevrom vu Galiciju). Na bahnhof vu Islu sprevodila je Njeg. Veličanstvo nadvojvodkinja Marija Valerija sa svojim tovarušom Ferencom Salvatorom, koji je kralja sprevaljal do Welsa. Vu Beč je stiglo Njeg. Veličanstvo ob 4 vuri 50 sekundah po poldan. Na severnom bahnhofu dečekali su kralja vrhovni konjušnik princ Lichtenstein, obedva glavni adjutanti grof Paar i Bolfras, odjelni predstojnik Pápy i ostala pratnja. Poklam kam je premenjena mašina krenul je cug s kraljem i ostalom pratnjom ob 5. vuri put Jaroslava vu Galiciju, kam je dospel vu nedelju 3. septembra ob pol osmi vuri vjutr. Ovo je takaj i prvi put, kaj je kralj potrebuval nova salonska kola, na kojih se izvana nahadja cesarska chifra i cesarski grb (cimer).

Magjarska milenijska izložba.

Iz Budapešte javljaju: Minister trgovine Lukáts podnesel je Nj. Veličanstvu molbu, neka dozvoli, da se za historički odjel milenijske izložbe postaviju na razpolaganje iz carskih sbirkah, dvorskih muzejah i državnog arkiva predvoti i spisi, koji se tiču Magjarske. — Njegovo Veličanstvo odobrilo je vu načelu rešenjem iz Isla ovu molbenicu, ter je ujedno dalo na znanje ministru, nek se zaradi izbora predmeta stavi vu dogovor s vrhovnim komornikom, grofom Trauttmansdorffom. Zaradi ovog rešenja vi deli se budu vu historičkom odjelu izložbe predmeti i spisi, koji do vezda još nisu nigdar bili javno izloženi.

Banka na Monte Carlu oporušena.

Poslje vnogobrojnih hudjih glasov, kaj dohadjaju vsaki čas iz zloglasne kartašnice vu Monte Carlu, javlja vu Nizi izlazeći „Pensiero“ bar ipak jenkrat, jeden povoljen glas. Neka mlada Skotkinja, Mis Lea Lodge razpršila je banku na Monte Carlu, dobila je vu jednoj vuri poldragi milijun frankah na kartanju. Gratuliramo. ako ih bude razmela i odnuđ te penaze odnesti.

Pohod nekojih toplicah.

Zidnja izvešča izkazuju sljedeći pohod nekojih poznatih toplicah. Pohodilo je ljudih toplice: Karlove Vari 33 183 ljudi, — Ostende 28 446. — Marienbad 15 944, — Isl 15 686, — Gmunden 10 518, — Ausee 8294, — Reichenhall 7517, — Francensbad 7356, — Gaštein 6358, — Opatija 6102, — Herkulove kupeli (Mehadija) 5918, — Teplice Šonau 5484, — Trendšinske Toplice 5280, — Gleichenberg 4534, — Šmeks (Tátra Fűred) 3653, — Hall 2956, — Rohč 2402, — Ilidze (Bosna) 2333, — Krapinske Toplice 1783 ljudi —

Japanska vojska.

Japanska vojska ima vezla 3673 štopskih i višeih oficirov, koji se ovak dele: 4 generala, 10 general-lajtnantov, 27 general-

majorov, 56 oberšterov, 84 oberstlajtnantov, 311 majorov, 1100 kapitanov, 1307 oberlajtnantov, 778 lajtnantov. Konjaničtvo ima 10.448 konjah. Od ljeta 1872. obstoji vu Japanu obča obranena dužnost, koja počima s dovršenom 20. godinom ter traje po tri ljeta vu aktivnoj službi i rezervi i pet ljet vu teritorijalnoj vojski. Lanu bila je jakost vojske vu miru 71.000 soldatov. Vojna mornarica imala je 49 brodovah, međ njimi 10 oklopnjačah, 11 krstašah i 11 torpednjačah.

Tursk proračuni.

Iz Carigrada javljaju, da turski proračun za jednu od minulih ljetah iznosi 18 do 18 1/2 milijunah turskih funtih. Godišnja desetina iznosi 4 do 4 1/2 milijuna, zemljani 2 1/2 do 3 milijune, ovcarina i druga porcija (stibra) od živinah 2 milijune funtih. — Izdatki iznose za civilnu listu 900 000, za vezirat 45.000, za orsački dug 5 milijune, za ministra nutrešnjih poslov 700.000, ministra policije 135.000, ministra vanjskih poslov 160.000, ministra pravde 440.000, ministra financijah 600.000, javna nastava 500.000, ratno ministerstvo 6 milijunov, za kanonirstvo 1 milijun za pomorstvo 700.000 i zandarmeriju 1 milijun funtih. Deficit iznosi 1 1/2 milijuna funtih.

Zanimivi podatki o Indiji.

Nezdavnja dano je na znanje rezultat pučkog popisa britske izhodne Indije od ljeta 1891. Pučanstvo je naraslo na 287 milijunah dušah, dakle na tolko, koliko ih imaju skupa Rusija, Njemačka, Austro-Magjarska, Englezka, Francezka, Italija i Španjolska. Vu 10 ljetah povnozalo se je ljudstvo za 34 milijunah dušah. Po vjeri ima Brahminah 211 milijunov, budhistah 7 mil. Muhamedanov 57 mil. (više nego vu Turskoj i Perziji skupa), poganov 9 mil., kršćenikov 2 1/2 milijuna. —

Same 15 mil. od 287 mil. ljudih doživi vu Indiji 60. godinu, a ima ond 23 milijunah vdovicah, 13.000 izpod 4, — 64.000 izpod 9, 174.000 izpod 14 ljet. — Analfabetah ima 547 mil. — Jednim in-

deputata do Aprila već zpije, a onda jer neima više u pivnici kaj piti, hodi u krčmu pit te tak zamudja svoj posel u vrtu, zato mu se od sad ima dati, ne šest, nego dvanaest veder pive za deputat na godinu, za da nebu moral hoditi u krčmu pit, te nebu zamudjal svoj posel na vrtu.

I ovak je moralo biti, a tisz tarto je videl, da ovoga vrtlara nije moguće pri herczegu obtuziti. —

Em. Kollay.

II.

1866.

Pri i u Gitschinu (Jičin).

Bitka pri Jičinu u Českoj, u kojoj je na pruskoj strani kommandiral sam pruski prestolonasljednik Friedrik, koj je poslie Vilhelma I-a kratko vrijeme, ako se nevaram, šest do sedam mesecih vladal, a onda na raku jabučice u vrtu umrl, izpala je za nas nepovoljno, akoprem mnogo junačtva i sam neprijatelj našim soldatom priznaje. — Prusi su anda u Tičin dosli, gde se je dosta cesarskog vlastništva nahadjalo. Naravski da

su naši one stvari, koje se mnogu prenašati, već prije dolazka prusov vuguli i u sigurna miesta prenesli, ali one stvari, koje se ne daju prenašati, kak su to zgrade žume i t d. — to je moralo onde ostati.

Puno toga su prusi onde vzeli i spro dali, jer rat nedonese nikaj u državu, on odnaša i opustušuje. Vnoge stvari, koje su naši mislili, da su dobro skrite, bile su najdjene i oduzete te stranom u Prusku poslana, a stranom na licu miesta prodane.

Jedan veliki kup već stesanoga i za rušte priredjenoga finoga dreva, bil je dugo neodkriven i uslied toga neteknut. Ali na zadnje dojde ipak jedan ništarija, našega cesara podanik, koj želeći dobar trinkgeld dobiti, pokaže pruskomu kommandantu rečena gradjevna dreva, sama liepa, zdrava, hrastova i bukova već stesana stabla iz kojih bi se mnogu jezerača bila dala vun dobiti. Ali pošteni neprijateljski kommandant je izdajici zlo naplatil njegovo izdajstvo te rekel: „Pustite vi samo ova liepa stabla tu ležati gde leže, jer kad mi otidemo, bude to drevo vsa cesar mogel dobro potrebuвати za galge, na koje bu onda ovak poštene podanike, kak ste vi, mogel vesiti dati.“

Polag kommandanta stojeći jeden pruski

officir, od roda grof, dodajoš k tomu: „Ako pak mu ovo za galge nebi bilo dosta, tak mu ja još iz mojih šumah u to ime dam na prikaz tolko hrastov, koliko mu ih samo bude treba.“ —

Ništarija izdajnička se je na te rieđi, kad je čul, kak isti neprijatelj o njem govori, samo kakti pselo pokunjil te ves osramošen otišel, a smielh pruskih soldatov ga je sledel.

Em. Kollay.

III.

Nekof officir je jednoga židova radi nekakve svadje na dvoboj pozval te mu je rekel: „Ako sutra ob sedmoj uri nedođdete na odredjeno miesto, tak vas imenujem da ste pseto.“

Židov odgovori: „Znaju kaj gospon officir? Ja bum rajsi živi pseto nego mrtvi oroslan, i zato nek me oni imenuju, kak njim je volja, a mene sutra na odredjenom miestu nebude. Zbogom gospon officir!“

Em. Kollay.

dijskim jezikom govori 80 mil. dušah. Vu Indiji ima 62.000 norcov, 173.000 gluho-nemih, 366.000 sljepcov i 110.000 sreuljivih.

Najnapučeniji varasi sveta.

Glasom zadnjeg pučkog popisa ter naj-noveših precemba, ima danas na svetu 12 varasov se stanovništvom prek jednog mili-juna, a 23 varosa sa stanovništvom prek pol milijunah dušah. Europa ima 4 varase, Azija 5, u Amerika 3 varasa sa stanovništvom od prek milijuna dušah. Varasov od pol milijunah dušah ima Europa 8, Azija 12, Amerika 3, Australija i Afrika neimaju tak velikih varasov. — Vu Australiji je najveći varas Melbourne sa 385.795 dušah, a vu Africi Kairo sa 374.838 dušah. Po velikič redaju se varasi od prek pol mili-juna dušah ovak: London 4.415.958, Pariz 2.712.598, Nju Jork Brooklyn 2.352.150, Kanton 1.600.000, Berlin-Charlottenburg 1.655.663, Beč 1.364.548, Hankau Ha-nyang-Vucang 1.200.000, Tokio 2.155.290, Philadephia 1.105.277, Čikago 1.099.850, Siangtoun i Singan vsaki sa 1.000.000, Petrograd 954.400, Cienčin 950.000, Carigrad 873.565, Bombaj 821.764, Kalkuta 810.686, Hangču, Čingtu i Rio de Janeiro vsaki sa 800.000, Moskva 798.742, Glas-gov 772.040, Hamburg Altona 734.625, Manchester-Salford 703.479, — Liverpool 697.901, Fučev 636.000, Boston 598.669, Birmingham 570.460, Buenos Aires 554.713, Peking, Sučeo, Čanzču, Šahing, Lanču i Fačan vsaki sa 500.000 dušah.

Nadbiskup postal plebanušom.

Iz Lemberga javljaju, da je poznani vilnanski nadbiskup Karlo Hrynievicki, koji je pred više ljetah iz Rusije bil pretiran zaradi suprotstavljanja proti vladi, vezda dobil sustrijansko državljanstvo, ter ga je minister Gautsch imenovao rimo-katoličkim plebanušom vu Tuchovu vu kotaru tarnovskom.

Gdè stanuje Rotsild?

Novine „Mattinu“ iz Trsta javljaju, da barun Albert Sotsild iz Beča od nekoliko dnevor boravi na Krasu, da se oporavi od betega. Rotsild stanuje vu posebnom željez-ničkom cugu, koji vezda stoji na štacionu Nebrezini, a ima salonska i spavača kola ter kuhinju. Barun se vsaki dan po Krasu šeće i vozi.

Svite Anton branitelj nedužnosti.

Sv. Antona Padovanskoga poštuju svi norodi, kakti svojega zagovornika, — ali mu osebujno poštovanje izkazuju u Italiji. Vecinu čudesa činil je on u Italiji, a varos Padovu je osobito ljubil. Tak se spominje u spisih, da je vradajuč se vu svojih obhodah, stal na jeden brežuljek, odkud je gledal stari cvetueći varos. Duh mu gledaše u budućnost. Padave, a sprevadjači su ga u čudu raz-misljavali. Na jedenput je rekel:

„Padave, oh srečno Padavo! Kak si lèpa, kak si velika! Ali čekaj, došlo bude vrème, da budeš još veksa, i da bude se do oblakov podigla. Mnogobrojne čete stvarskih budeš vidjala u tvojih zidnah, a narodi budu se srećnimi čutili, gda budu stu-pili na tvoje posvećeno zemljište.“

Otec Sv. Antona zval se Martin Boulla, a bil preštimaui čovek na dvoru

kralja Portugalskoga u Lisabonu. Nedaleko od njegove hiže stanovani su dva vitezi, koji su se smrtno mrzili, te su delali jeden proti drugomu do glave.

Jedne večeri, kad je jeden te dvojice hotel stupiti u svoju hižu, napali su ga za hrptom zločinci, hitili su ga na zemlju, te su ga s bodežmi u smrtili prije, nego je mogel zvati za pomoć. To je bil njegov nepri-jatelj i njegvi pajdaši. A da bi svoje zlo-činsko dèlo mogli pokriti, odnesli su ga do vinograda (trse) Martina Boulonskoga, te su ga hitili prek zida. Drugi den bil je čeli Lisabon znemiren. Rodbina nesrećnoga viteza posvud su ga izkali, dok ga najpotlje nò su i našli zalezanoga u krvi na trsu.

Namah su, zapri ne samo Martina, nego i bělu hižu njegovu, a buduć nò su mogli ničim dokazati svoju nedužnost u tom, od-sudili su toga plemenitoga i zaslužnoga muža na smrt.

Ravno ju to vrème propovèdat je u Padovi njegov sin. U tom času obzucani Gospodin svetcu pogibelj, u kojoj mu se otec nahadja. Anton pokrije s kapecom svoje lice, požene se malo naprej i pokaže se u isti čas u sudbenoj palači u Lisabonu te reče začu-čjenim sudcem:

— Jeli znate, da je moj otec ne-dužen?

— Nè je imel nikakvih dokazah, gda svoju nedužnost opravda — odgovorili su mu sudci.

— Udostojte mene naslòdovati — ja budem vam dokaze priskrbil.

To je vre drugiput, da su ga sudci iz-nenadce med sobom videli, a svetostjum njegovom opojeni, naslòdovali sa ga brez pri-govora u stolnu cirkvu, gdè je bil ubijen vi-tez pospremljen. Otvorivši se grob, progovori Anton mrtvcu s čvrstim glasom:

„U ime tvojega svemogućega Stvo-ritelja zapovèdam ti: Stani i povèj istinu.“

Pokoravajuč se toj zapovèdi, stane mrtvec i očituje sudcem na očigled mnogo hrojnoga puka, da Martin nò je njegov ubojica i da do svojega zatvorenja od toga umorstva nije niti nikaj znal. Gda su to za-čuli sudci, zamoliju Autona, da zapovè, pre-budivšem se mrtvcu, da krivca izda, — ali svetec odgovori: Ja sem došel, da nedužnog od smrti oslobodim, a ne da ođadem krivca.

Tad padne ubijeni vitez na koljena pred Antonom, te ga je molil za oprošćenje svojih gròhov, i za odròšenje cirkvenoga pro-kletstva, koje je na njega smrtjum hičeno bilo. Svetec usliša mu molitvu, a oživljeni obrne opet u svoj grob i zapimirno u Gospodinu, sa čvrstim zaufanjem, da bude i on jedenput nebeske radosti uživaj.

Med tim dojde Anton, — koji je još uvèk na propovèdalnici u Padavi stal — k sebi, i zamoli svoje slušatelje za oprošćenje, da je svoje prodikovanje na tak nečekivan način prekinul, te jim izpriповè čelo do-godjenje u Lisabonu.

Nekoji slušatelji nò su hoteli vèrovati, nego su pisali u Lisabon, pa čujeju, kak se stvar ima, i doznali su sa čudom, da je sve ravno tak, kak jim je svetec pripovèdal.

Priredil: M. K. Vj. Z.

O navadah pozdravljanja.

O navadah pozdravljanja ima vu naj-novešem svezku Meyerovoga Conversations-Lexikona članah iz kojega vadimo sljedeće: Grki kad bi jeden drugoga pohodil, zostal, ili se s njim razhadjal, rekli bi: „Chaire“ („veseli se“). Rimljani su govorili pri sas-tanku: „Ave!“ (Budi zdrav!), pri razstanku: „Vale“ („zdravstvuj“). Pri židovah ljube (kušuju) si dobro poznati medsebot ruke, tèlo i rame. Kak se čini, odkrivan je glave došlo je vu navadu vu 16. ili 17. stoletju. Vu nekoih se njemačkih zemljah kušuje ruka gospam; vu Italiji pak smiju to činiti samo najbližiji prijatelji. Ruske gospe po-vračaju poljubac (kušec) gospodi, kojoj smi-ju izjaviti svoju nagnjenost, sa kušcom vu čelo. Vu protestanskim varosima vu Nemač-kaj (Prajzkaj) pozdravljaju se sa: „Dobro jutro!“ vu Austriji sa „Servus!“, a vu južnoj Njemačkoj sa „Božji pozdrav!“ Vu katoličanskimi nemačkimi zemljami služe se pozdravom, koji je ljeta 1728. prepočel papa Benedikt XIII. najmre: „Hvaljen da je Jezus Kristuš“, na kaj se odvrća: Na vse vèke, amen!“ Vu modernom se društvu upot-rebljiva francezki „Adieu“ i „Preporučujem se!“ Osobiti se staleši služe i osobitim pozdravom. Rus hiti se pred noge svoga gospud ra, objimlje koljena i kušne ih. Poljak pokloni se do zemlje, ili se takaj hiti na zemlju i kušne gospodarovo rame. Čeh kušuje opravu na kraju. Kad Rus koga srètne pozdravi ga sa: „Zdravstvujte!“ a kad se žnjim razstane sa: „Do svidanja!“ Kod razstanke na duže vremena veli: „Proščajje“, t. j. oprostite, da vas več moram ostaviti. — Englez pozdravlja sa: „Howd' you do? Good bye! Farewell!“ — tom i spodobno Holander: „Vaar mè!“ — Sved pako veli „Tarval“ — Francez: „Bon jour! Au plaisir!“ (najmre „de vous revoir“). — Talijan veli: „Bon giorno! Addio! A rivedere!“ — a Španjolec „Buenas dias! Adios! Hasta la vista!“ (kaj znamenuje „do vidjenja“) — Turčin prekrizi ruke, položi ih na prsa i prigne se glavom proti onomu, pozdravlji Prosti Arapin veli: „Salem aleikum!“ („Mir s vami!“) i položi ruku na prsa, kaj znamenuje, da rečeno želi od srca.

Hindui vu Bengali dotekneju se desnom rukom čela i prignu naprè glavu. Hoće li da se gluboko naklone polože desnu ruku na prsa, ter onda istom rukom dotekneju zemlju i najposlje čelo Poleg toga se na-zivlju „najodanijimi robovi“ onoga, koga pozdravljaju. — Na Ceylonu hičeju se podanici (podložnici) pred svojimi pred-postavljenimi na zemlju i neprestano izgo-varjaju njegovo ime i njegov tituluš. Vu obće je navin pozdravljanja na izhodu, osobito kod Mongolah, većinom robski. Zestanu li sevu Kini dva na konjih, to nižji po-časti zide s konja i ostana stojeći, dok više i mimo njega otide. Vu Japanu mora nižji pred vi-imi slóci svoje sandale (solce), desnu ruku porinuti vu lèvi rukav, ruke po mali spustili do kolena, odmerjenimi koradžji mimo drugoga preiti i povikavati bojazljivim glasom „Augh, augh!“ t. j. „nenaćini mi nikaj žalnoga!“ Pred civiliziranim Afrikanci padaju Abesinjam na koljena i kušuju zemlju Maudigos prime (vlovi), kad pozdravlja gospu, njeziru ruku, prinese ju k nosu i predehne je dva put. Egiptonci izpruze ruku, polože ju na prsa i prigneju glavu. Kod menje civiliziranih ljudih staroga svèta, n. pr. kod Kalmukan, Anamitah na novoj Gujneji, ter na Sandviškim otocima poz-dravljaju se medjusobnim predihavanjem (vokanjem) tak, da pritisnu nosove i da jih

naturja nozdrvami. Na ribarskih otocih (Schiffer Inseln) delaju to samo ljudi istoga staleza; podloženi riba samo vlastiti nos i ruke vu ruku drugoga. Spodobno delaju i na otocih Sunnis i Fidsi. — Najčudnoviteše pozdravljaju se Tibetanci. Oni pruže (porineju vun) jezike, izkese zube i čohljaju se za vuhmi.

A kak pozdravlja naš narod? Katolici susreću se pozdravom: „Hvaljen budi Jezus Kristus! na koji se odgovarja: „Na vek hvaljen.“ — Pravoslavni (vlahi) pozdravljaju se sa: „Pomoz Bog!“ i „Bog pomogel,“ onda „S Bogom!“ i „S Bogom pošel!“ — Zvun toga i jedni i drugi nazivaju si dobro jutro, dober dan, dober večer, a odgovarjaju: Bog dej dobro jutro, Bog dej dober den i Bog dej dober večer.

Nekaj za kratek čas.

Na rapportu.

Restant:

Ja vam nesem zadovoljan
S vašom hranom zlom:
Takve nikad imal nisam
Vu životu svom.

Ravnatelj:

„Gdo bude tebi za volju
Menjal hižni red?
Ti bi valjda rad, da ovde
Teče sn lekom med.“

Restant:

Gospodine nešarajte
Amo a i tam.
Da ovo je hiža moja,
To ja dobro znam.
Ovde meni dvajsti letah
Siguren je stan,
A gor onim pade l' na um,
Vi morate van.

St. I

Zagorska željeznica.

Prijatelji, ako Bog da
„Vu bijeli Zagreb grad.“
Blago tebi! „Mi' mi se . . .
Te bi sad mi pojti rad.“

Zavidjam ti; po zagorskom
Željeznicom moreš it'.
Reče se, kak ptica leti,
Načudit se nečeš sit.

A još! iz Varaždin grada,
Veruj! bum peški pošel,
Pa bum predi njena vlaka
V horvatski Zagreb došel.

S. I.

Vu občinskoj spravišču

raztulnačil je gospon notarijuš kaj je treba
avaki občini kupiti za čuvati se od kolere.
špitala pogoditi na konju ordinanca pogoditi,
kotla za opravu pariti i t. d.

Nato jeden mudri poglavar i birov se
oglasil i vrlji:

— Kak to sve čudaj bude koštalo; im mi
siromaske občine to nekak stežkočum spravi-
vimo, ali gospon notarijuš, kaj bu onda ako
kolere nebude, onda nam je zabadav čeli
strošek!

LOTERIJA Graz, 9-ga septembra 1893.
37 89 18 2 1

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-máza.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	
Rozs	Hrž	5	— 5,50
Kukoricza	Kuruza stari		
„ u j	„ novi	4	70
Árpa	Ječmen	5	25
Fehér bab	Grah beli	5	
Sárga	„ žuti	4	50
Vegyés	„ zméšan	4	

VASUTI MENETREND

CSAKTORNYAN.

Indul	Napszaka	Ora	Perccz	Gyors- posta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
	Délben	11	39	postav.
	Éjjel	10	07	„
Pragerhof felé	Reggel	6	22	„
	Délután	4	15	„
	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv
	Délután	4	20	„
	Este	10	17	„
Varazsdig	Délben	11	44	„
	Reggel	5	05	„
	Délután	4	30	„
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
	Délután	4	01	„
	Éjjel	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	41	„
	Délben	11	29	postav.
	Éjjel	9	55	„
Zágráb felől	Reggel	4	31	vegyesv.
	Délelőtt	11	17	„
	Délután	3	59	„
Egerszeg felől	Este	9	30	„
	Délelőtt	9	30	„
	Este	9	40	„

NYILTÉR*

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glávni surednik

GLÁD FERENCZ.

Hirdetések.

Minden ember részére fontos új talál-
mány kétségtelenül az

általános folttisztító szappan „a rózsával“

Használathat a világ legjobb és legolcsóbb folt-
tisztító szere, s egy házban sem hiányozzék.
E folttisztító szer előnye a többi hasonló gyárt-
mány fölött, hogy még kocsikenyőcsőt, kár-
rányt, olajestéket és iszadmány foltokat —
általában minden foltot — eltávolít annélkül,
hogy az néhány nap múlva ismét látható
volna, — olcsó ára is (20 kr. drbja) bi-
zonyára mindenkit arra fog indítani, hogy e
szerrel ruháit, szőnyegeit, butorszöveget stb.
hosszu ideig tisztá és használható állapotban
tartsa.

Kapható minden ősmertebb fűszer, rő-
vidáru és vegyes kereskedésben. Csáktor-
nyán: Strahia Testvérek és Heinrich Miksa
urak üzletében. Nagy-Kanizsán: Fessel-
hofer J.-nél. Ismét eladók részére nagybani
elárúsításra — kelte jutalék mellett —
VISNYA SÁNDOR által, PÉCS. 8634—10

Vendéglősök és birtokosok
figyelmébe!

Készletünk tulbősége folytán

a frt. 11 áruljuk
eredeti dalmát

fekete boraink

hektoliterjét a Körös — križev-

vaci vasuti állomásra szállitva.

**A bor valódi és jó minő-
ségeért szavatolunk.**

Tiz hektoliteren tulterjedő megrendeléseknel

árendedményt

adunk.

Minták kivánatra ingyen és bérmentve
872 2—12 küldetnek.

Breyer Sándor és fia

bornagykereskedők

Körös—Križevac

Krčmarom i gospodarom vu
pažnju!

Pokehdob imamo mnogo vina skupljeno,

po 11 frt. trzimo
hektoliter

naravskog dalmatskog

črnog vina

i vu to cieniu na körös — križev-

vački kolodvor postavimo.

**Vino je pravo i dobro sto-
jimo za njegu dobroću.**

Koj od deset hektolitrov više kupi, njemu
budemo još

faleše računati.

Muštre gdo hoće, more zabadava dobiti

Breyer Sándor i sini

veliki trgovci s vinom

vu Križevci.

ÉRTESÍTÉS.

*

A tisztelt örlőközönség szives tudomására adom, hogy

GÖZMALMOM

a legcélszerűbb malomgépekkel felszerelve működését megkezdette, kukoriczadarálás és lisztőrlésen kívül rozs és buzaörléseket kisebb és nagyobb mennyiségben a leggondosabb szakszerű személyes felügyeletem alatt bármely igénynek megfelelően pontosan teljesíthetek.

Mint különös újdonságra felhívom a t. cz. örlőközönséget új szerkezetű darálógépre, mely kukoriczát tusával együtt darál és őröl, mi az ideai takarmányszükségben igen nagy előny.

Az őrlési díj természetben tíz százalék vám, esetleg az őrlés készpénzért is teljesíthetik.

Tisztelettel

Csáktornya, 1893. szeptember hó 14-én

Molnár Lajos.

OGLAS.

*

Dajem poš. občinstvu na znanje, da sem

PAROMELINA (DAMPFMEIINA)

s najboljšimi mašinami vuredil i s njim radnju počel. *Kuruzo na šrot (žitna kaša) i melju, tak takaj hrš i pšenica za melju* vu menjšoj i vekšoj kolikoči se more pri meni mleti i to pod svojom lastovitom pažnjom dobro i tožno.

Osobito preporučam poš. občinstvu vupažnju moju novu mašinu za kuruzni šrot mleti, koja kuruzu s kocenom skupa šrota i melje, kaj letos, kada je malo krme, vno go je vredno.

Vu ime plače beremo deset percentov (deset na sto) ili vu žitku, ili pak vu penezi, koj kak hoće.

S pozdravom

Čakovec, 1893. 14-ga septembra.

Molnár Lajos.

873 1-1

Srtahia testvérek

fűszerkereskedésében

Csáktornyan

egy jó házból való ifju

TANONCZUL

azonnal felvétetik.

871 2-*

Legjobb óvószér a kole ra s egyéb fertőző betegségek ellen!

A n. m. k. r. belügyminiszterium 8476.93. számú körrendeletével ajánlva.

TÖKÉLETES FERTŐTLENÍTÉS.

Teljesen szagtalan! Önműködő tőzegszóró klotzetek! Belföldi és külföldi szabadalmak Szobai árnyékszék mindenféle toszótás alakban. Árnyékszék berendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, szállodák, iparvállalatok stb. stb. részére.

Magyar Tőzeg- és Műtrágya- Ipari Társaság.
Igazgatóság: BUDAPEST, ZRINYI-UTCA 3.

Fertőtlenítő és szagtalanító tőzegpor! Tőzegpor! Mindennemű tőzeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése. Város tisztítási- és elszívózási vállalatok szervezése. Műtrágyagyártás. Képes árjegyzékkel, részletes tervekkel és költségvetésekkel szívesen szolgál az igazgatóság.

Eredeti párisi

gummi és halhólyag

felülmulhatlan kitűnő minőségben tuczatja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl

REIF J., specialista, **BECS**,

IV., Margarethenstrasse 7,

első és legismertebb cég e szakmában. Legjobb és legszolidabb kiszolgálás. Teljes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyar vörös kereszt sorsjegyek.

Főnyeremény 10.000 frt.

Huzás október 31-én.

Bank és váltó-üzlet

4%-os tiszavid sorsjegyek.

Főnyeremény 100.000 frt.

Huzás szept. 30-án.

Igérvény 2 frt és 50 kr bélyeg.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARASZDON, BOLT UTCZA.

3°/_oos szerb 100 freos sorsjegyek.

Főnyeremény 90.000 franc.

Huzás október 14-én.

Jó szív sorsjegyek.

Főnyeremény 10.000 forint.

Huzás október 16-án.

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

*

Tőzsdei ügyletek

közvetítetnek.

Bécsvárosi sorsjegyek.

Főnyeremény 200.000 frt.

Huzás október 1-én.

Igérvény 325 frt és 50 kr. bélyeg

Vásárol és elad mindennemű érték-papírokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírokra teljes árfolyamértéig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolandó értékek nyilvántartása.

Tudakozódásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legmegtányosabban eszközölünk.